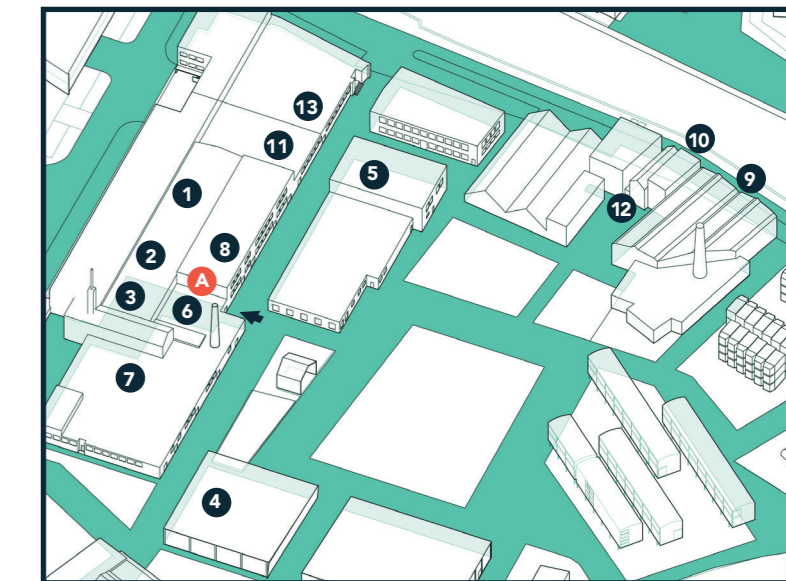

Festival Lokale Democratie

DEMOCRATIC CHALLENGE

	1 GROTE ZAAL	2 MARKTPLAATS	3 GARAGE 20 plaatsen	4 FLUOR CAFE 80 plaatsen	5 TANA 50 plaatsen	6 DANSWERKPLAATS 50 plaatsen	7 KLEDINGZAAL 50 plaatsen	8 STUDIO BAS 25 plaatsen	9 INSPIRATIEBOOT Boot 50 plaatsen	10 VITA NOVA Boot 25 plaatsen	11 AV BROTHERS 50 plaatsen	12 ZEEPFABRIEK 30 plaatsen	13 MUSEUMZAAL 50 plaatsen
10:00	De Grote Opening! Talkshow o.l.v. Ruben Maes Democratievernieuwers aan het woord! Met bestuurders, wetenschappers en experimenten.						Krachttoer "Participatieparadox" - Tabo Goudswaard & Daniël Kruithof Het verduurzamen van buurtinitiatieven gaat gepaard met paradoxen die er vaak toe leiden dat initiatieven niet tot bloei komen. Samen met L.S.A. VNG, BZK, T&G en 4 gemeenten is het participatieparadox atelier ontstaan.						HRM & Overheidsparticipatie Sessie voor lokale ambtenaren georganiseerd door het Netwerk Overheidsparticipatie met ervaringen uit Assen, Berkelland en De Wolden. Over competenties, functies en zelfsturing.
11:00		Marktplaats Ga de Challenge aan! Democratische vernieuwers uit het hele land presenteren zich op de interactieve DC-marktplaats: van burgerbegrotingsspellen tot voor u geteste e-democratiertools, van toetsen voor checks & balances en de democratische waarde van initiatieven tot het maken van je eigen wijkboekhouding. Kijk ook door onze democratische bril: Hoe democratisch is jouw gemeente? 11.30 lunch		Bestuurderstafel Loting & stemmingdemocratie o.l.v. Frank Hendriks Het lokale referendum en de opmars van snelle stemmingen.	Bestuurderstafel VNG-agenda lokale democratie o.l.v. Koos Janssen Geef invulling aan de VNG-agenda lokale democratie. Wat ga jij doen in jouw gemeente?	Bestuurderstafel Burgerbegroting met wethouders uit Breda en Antwerpen Verschillende vormen en de praktijk. Hoe maak je jouw gemeente klaar voor een burgerbegroting in 2018?		Bestuurderstafel E-democratie o.l.v. Valerie Frissen Data-democratie: over de democratische uitdagingen in smart cities en waarom E-democratie niet gaat lukken.	Bestuurderstafel BZK-agenda democratie o.l.v. René Bagchus De directeur Democratie & Burgerschap van het ministerie van BZK wil graag met u in gesprek over de prioriteiten voor het volgend kabinet mbt lokale democratie(vernieuwing).		Bestuurderstafel Herontwerp de Democratie o.l.v. Bert Blase Een oproep van een groep lokale vernieuwers om mee te doen aan de beweging Nieuwe Democratie.		
12:00	WISSEL												
RONDE 1 12:30	Dragons' Den O.l.v. Ruben Maes Experiment Zoekt Gemeente! Ben jij de 'dragon' die past bij één van de experimenten die pitchen?	Netwerken & koffie		Wat voor democratie wil je zijn? Laurens de Graaf Hoe scoort jouw gemeente op de vijf democratische aspecten inclusie, deliberatie, invloed, legitimiteit en vaardigheden?	Sociocratie Karin Vosters Welke spelregels uit de sociocratie kunnen jouw democratische project versterken? Consent als basis van democratisch (be)sturen.	Dragons' Den O.l.v. Koos Steenbergen Experiment Zoekt Gemeente! Ben jij de 'dragon' die past bij één van de experimenten die pitchen?	Proeftuin Burgerjournalistiek Yvette Jeuken De kritische burgerjournalist is een lastige luis in de pels van de gemeente. Maar hij is ook essentieel voor een open en vitale lokale democratie. Een sessie voor en door tegendenkers.	De all inclusive wijk Patricia van der Haak, Carla Onderdelinden & Joost Kroes Kom 'business-bingo' spelen en leer wat de toegevoegde waarde van de all inclusive wijk kan zijn.	Hoe ga ik om met een ambtenaar/initiatiefnemer? Gemeente Utrecht Een serious game, twee handleidingen en een rollenspel. Lessen uit het leertraject voor initiatiefnemers en ambtenaren uit Utrecht.	"Het lukt ons!" Tim Aarts Tim deelt zijn ervaringen na anderhalf jaar experimenteren met crowdfunding als vorm van democratisch financieren. Over succesverhalen en mislukkingen van betrokken initiatieven.	DEMO: Je dagelijks leven als experimenteerplek voor democratische principes. Met design thinkers Tabo en Jaap Wie bepaalt wat we vanavond eten? Dagelijkse dilemma's in de privéfeer vormen een perfecte omgeving om te experimenteren met democratische principes.	Pleinen Nelleke Metselaar Maak kennis met de zogenaamde 'Pleinen', bijeenkomsten die taie vraagstukken, dilemma's of stagnaties een stap verder willen brengen.	Democratisch Samenspel Irina Salveda & Marije van den Berg Hoe creëer je een vruchtbaar (intern) samenspel tussen politiek, bestuur en ambtenaren in relatie tot initiatieven van actieve burgers?
13:30	WISSEL						Krachttoer Right to Challenge. Thijs Harmsen, Mindert Mulder, Daniël Kruithof Het right to challenge past binnen een dynamische samenleving, waarin gemeenten en bewoners waarde en kwaliteit aan diensten in hun leefomgeving toevoegen. Maar dit gaat niet vanzelf. In deze sessie delen we ervaringen van verschillende leernetwerken.						
RONDE 2 13:45	De Democratie Draait Door: Experimenten! Talkshow o.l.v. Ruben Maes Experimenten aan tafel! Z-Battle, KHOR II, Sinder, Tweede Mening, Mooi, mooier Middelland, 3DeWolden, Amersfoort: De Democratie Draait Door!	Experimentgarage Denk mee over: 1. Inspraak Online o.l.v. Hans Alberse. Hoe sluiten wij de Online Webinar aan bij de traditionele inspraakavond van de gemeente? 2. Mijn Den Bosch o.l.v. Rotterdam Design. Hoe organiseer je een goede doorwerking van de ideeën uit de stad in het ambtelijk apparaat? 3. Doe Mee Zoetermeer o.l.v. Rotterdam design. Hoe bereik je de zwijgende meerderheid online?	Deep Democracy Louise Boelens Deep Democracy biedt een dialoog- en besluitvormingsmethode die tot gedragen besluiten leidt (de wijsheid van de minderheid wordt toegevoegd aan het meerderheidsbesluit).	Proeftuin Burgerbegroting Burgerbegroting, de nieuwe hype voor elke Nederlandse gemeente! Breda, Oldenbroek en Oss delen hun ervaringen. Hoe maakt u uw gemeente klaar voor burgerbegroting in 2018?	Eigenaarschap Roel During Eigenaarschap onder de loep als meest progressieve vorm van participatie: Hoe valt dat te organiseren en wat zijn de voor- en nadelen?		Proeftuin Veranderprocessen & overheidsparticipatie Mirjam Wingelaar De gemeente veranderen, dat doe je ... hoe? Onze experimenten helpen je op weg bij deze sessie, die binnen plaatsvindt, maar eigenlijk naar buiten zou moeten...	Proeftuin Dorps- en wijkdemocratie Ben van Essen Hoe democratisch is jouw dorp of wijk? Over het functioneren tussen formele dorps- en wijkraden en informele democratische gemeenschappen. Worstelt jouw gemeente hier ook mee? Sluit dan aan, samen met LvKK en de DC-experimenten op dit thema.	Buurtbesteden: De buurt betrekken bij beleid Hanneke Schreuders Buurtbesteden, de buurt als enige partij bij maatschappelijk aanbesteden. Dilemma's en oplossingsrichtingen. Door: Meevaart, Stadsdeel Oost, Platform31.	KNHM Burgerplanvorming Doorwerth & Pieter Rozema Initiatiefnemers uit Doorwerth doen aan 'burgerplanvorming'. Samen met KNHM gaan ze in op de context van het initiatief: wat kunnen we leren?	Publieke bezinning Doriet Brunt In een kort denkgesprek staat de problematiek rondom het huisvesten van statushouders centraal. Maak kennihs met dilemma's van betrokken burgers en sociocratie.	Proeftuin E-democratie Iedereen experimenteert ermee, maar toch komt het maar niet van de grond: e-democratie. Ga in discussie met Netdem, het ministerie van BZK en de DC-experimenten op dit thema. Op zoek naar succesfactoren!	
14:45	WISSEL												
RONDE 3 15:00	De Democratie Draait Door: Wetenschap! Talkshow o.l.v. Ruben Maes Vooraanstaande wetenschappers gaan met Ruben Maes, experimenten en de zaal in discussie over alles wat met lokale democratie te maken heeft!	Proeftuin Loting & vertegenwoordiging Volgens David Van Reybrouck is loting een democratisch alternatief. Wat denk jij? Leer van ervaringen uit Lelystad, Amersfoort, Groningen en Rotterdam.	Radicale Democratie- vernieuwing Jeroen van Urk Tijd om vernieuwing van de lokale democratie radicaal aan te pakken! Er worden drie radicale "vernieuwingspakketten" voor gemeenteraden gepresenteerd.	Proeftuin Gemeenteraad & zeggenschap Vincent van Stipdonk & Marije van den Berg Altijd al iets gewild met het (ver)delen van zeggenschap in jouw gemeente? Dan is dit dé kans om jezelf en jouw gemeenschap op weg te helpen. Sluit aan als je wat te zeggen of te (ver)delen hebt!	Proeftuin Checks & balances Jorgen Schram Hoe is tegenkracht georganiseerd in jouw gemeente? De burger als controleur en evaluator van de gemeente. We kijken samen met NSOB naar burgeraudits, burgervisitatie en burgerrekenkamers.	Proeftuin Democratische vaardigheden Bram Eidhof Democratische vaardigheden: van idee naar duurzaam initiatief. Q&A met succesvolle experimenten.	Proeftuin Democratische waarde van initiatief Irina Salveda & Rinske van Noortwijk Succesvolle initiatieven zijn democratische initiatieven! Hoe geven initiatieven informeel vorm aan eigentijdse democratie? Toets je initiatief op democratische waarden.	Proeftuin Omgevingswet Peter van Rooy De experimenten binnen het thema omgevingswet komen voor het eerst bijeen om elkaar te ontmoeten en te verkennen tegen welke vragen en worstelingen zij aanlopen. Dit is de start van een leertraject.	Innovatie met Raadsinformatie Tom Kunzler De democratische uitdaging van de lokale ambtenaar in de doe-democratie: Ruimte geven? Faciliteren? Hoe doe je dat? Max. 15 plekken.	Democratisch professionalisme Merlijn van Hulst & Wieke Blijleven Over de rol van de ambtenaar bij democratische vernieuwing. We gaan op zoek naar het democratische kompas van de lokale ambtenaar.	BeterBesluit Karien Dommerholt Slagvaardig werken vraagt om "draagvlak" voor besluiten. Speel samen met andere vernieuwers van de democratie de kennismakingsmodule van onze BeterBesluit-game. Max. 20 plekken.	Proeftuin Regionale democratie Rolf Jongedijk & Bas Denters Hoe democratisch is jouw regio? Een inleiding van prof. Denters (UT) die prikkelt om op een andere manier naar regiodemocratie te kijken.	
15:30	College Tour Diederik Samsom												
16:00 17:00	Borrel & Afsluiting Met de Mystery Burger, Diederik Samsom & DC-award democratische gemeenten												

- 1 GROTE ZAAL
- 2 MARKTPLAATS
- 3 ZIJBEEKEN
- 4 FLUOR CAFE
- 5 TANA
- 6 DANSWERKPLAATS
- 7 KLEDINGZAAL
- 8 STUDIO BAS
- 9 INSPIRATIEBOOT
- 10 VITA NOVA
- 11 AV BROTHERS
- 12 ZEEPFABRIEK
- 13 MUSEUMZAAL
- A AANMELDING REGISTRATIE
- 2 JASSEN LUNCH

- **Proeftuinen**
Sessies over de DC-thema's
- **Experimentcolleges**
DC-experimenten in de spotlights
- **Ateliers**
Prikkelende sessies van gastspreekers
- ✂ **Experimentgarages**
Aan de slag met DC-experimenten
- ✂ **Bestuurderstafels**
Rondetafelgesprekken specifiek voor lokale bestuurders.

